Riksdagen

Skattebrotten

I proposition nr 10 föreslås en reform av påföljdssystemet i fråga om överträdelse mot skatte- och avgiftsförfattningar. Syftet är bl a att åstadkomma en effektivare och jämnare rättstillämpning. Detta avses ske genom att avgifter av ny typ införs, s k *skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift*, som beslutas i administrativ ordning. Allvarligare fall av överträdelser skall emellertid bestraffas i vanlig ordning och således komma under allmän domstols prövning. För sådana fall föreslås också en väsentlig straffskärpning. Reformen omfattar flertalet skatter och allmänna avgifter i egentlig mening samt arbetsgivaravgifterna till socialförsäkringens finansiering. Tullar samt skatter och avgifter som tas ut vid import berörs emellertid inte av reformen.

Skattetillägg eller avgiftstillägg

Dessa påförs enligt förslaget när någon lämnat oriktigt skriftligt meddelande till myndighet och detta skulle kunna leda till för lågt beskattningsresultat resp för låg arbetsgivaravgift. *Förseningsavgift* tas ut vid försummelse att i rätt tid avge deklaration eller arbetsgivaruppgift.

Skattetilläggets storlek är i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatten 50 % samt i fråga om de indirekta skatterna och arbetsgivaravgifterna 20 % av det skatte- eller avgiftsbelopp som skulle ha undandragits om det oriktiga meddelandet följts. Förseningsavgiften är i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatten 1 % av den högsta beskattningsbara inkomsten och 0,3 % av den beskattningsbara förmögenheten till den del den överstiger skattefritt belopp samt i fråga om arbetsgivaravgifterna 5 % av den fastställda slutliga avgiften. Avgiften är maximerad till 300 kr eller i de fall då deklaration eller arbetsgivaruppgift inte avgetts trots anmaning 600 kr. Förseningsavgiften i fråga om de indirekta skatterna är enligt förslaget 100 kr, i vissa fall 200 kr.

Det föreslås möjligheter till befrielse från avgifter av nämnda slag under vissa omständigheter, t ex vid ursäktlighet på grund av ålder, sjukdom eller bristande erfarenhet. Närmare anvisningar för tillämpning av de nya administrativa sanktionsformerna i vad de gäller skatt avses skola meddelas av riksskatteverket.

De straffrättsliga påföljderna

I fråga om de *straffrättsliga* påföljderna är de centrala straffbestämmelserna samlade i en särskild lag, skattebrottslagen, som föreslås skola ersätta den nuvarande skattestrafflagen.

Huvudbrottet kallas skattebedrägeri. Detta motsvarar närmast det nuvarande falskdeklarationsbrottet. Även underlåtenhet att lämna deklaration eller därmed jämförlig handling kan under vissa omständigheter föranleda ansvar för skattebedrägeri.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:50:25

Straffet vid skattebedrägeri föreslås bli fängelse i högst två år. Vid grovt brott är maximum sex års fängelse. I ringa fall skall endast utgå böter. Böter utdöms som dagsböter och inte som nu i normerade böter. Ringa brott skall åtalas endast om särskilda omständigheter föreligger.

Det nuvarande brottet vårdslös deklaration motsvaras i förslaget av brottet vårdslös skatteuppgift. Vårdslöshetsbrottet avser endast fall då gärningen rör betydande belopp. Deklarationsförsummelse på grund av vårdslöshet skall inte leda till påföljd enligt skattebrottslagen.

Arbetsgivare som lämnar oriktig uppgift om innehållen källskatt till uppbördsmyndighet eller underlåter att lämna uppgift om innehållen skatt skall under vissa förutsättningar enligt förslaget bestraffas för uppbördsbrott. Straffet för det uppsåtliga brottet, som kallas oredlig uppbördsredovisning, är fängelse i högst ett år. Vid grov oaktsamhet från gärningsmannens sida blir straffet böter eller fängelse i högst sex månader. Övriga brott mot uppbördssystemet skall liksom hittills bestraffas enligt särskilda bestämmelser i uppbördsförordningen m fl författningar.

Slutligen innehåller förslaget till skattebrottslag en straffbestämmelse för det fall att någon åsidosätter bokföringsskyldighet eller annan särskild föreskriven räkenskapsskyldighet och därigenom föranleder att myndighets kontrollverksamhet beträffande skatt eller avgift allvarligt försvåras. Brottet kallas försvårande av skattekontroll och bestraffas med böter eller fängelse i högst två år.

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1972.

Efter riksdagsbehandlingen kommer en utförligare redogörelse i tidskriften.

Särskilt investeringsavdrag

I proposition nr 11 föreslås ett särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt. Avdraget utgör 10 % av kostnaden för maskiner och inventarier som anskaffats 1971. Syftet med avdraget är att stimulera företagen att investera i maskiner och andra inventarier. Sådant avdrag medges bl a inte för s k treårsinventarier och begagnade inventarier.

Länsskatterätt m m

I proposition nr 14 föreslås en lag om skatterätt och länsrätt. Beteckningen skatterätt används i lagen som en gemensam beteckning på dels länsskatterätterna vilka avses ersätta prövningsnämnderna, dels den mellankommunala skatterätten vilken avses ersätta den mellankommunala prövningsnämnden. Länsskatterätt och länsrätt knyts organisatoriskt till länsstyrelsen medan den mellankommunala skatterätten knyts till riksskatteverket. Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om skatterätts och länsrätts kompetensområden, om domförhet, om omröstning samt om ledamöter i skatterätt och länsrätt.

Vid skatterätt skall enligt förslaget handläggas i huvudsak de mål som f n handläggs vid prövningsnämnd. Länsrätts kompetensområde föreslås omfatta vissa av de

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:50:25

målgrupper som f n handläggs på landskansliet, i huvudsak mål enligt barnavårdslagen och nykterhetsvårdslagen samt körkortsmål. Skatterätt och länsrätt skall enligt vad som föreslås i propositionen bestå av lagfaren ordförande och nämndemän. Den förvaltningsprocesslag som har föreslagits i remiss till lagrådet den 14 januari 1971 avses bli tillämplig på bl a skatterätt och länsrätt. Förslaget till lag om skatterätt och länsrätt innehåller därför inte några bestämmelser om förfarandet.

Lagen om skatterätt och länsrätt föreslås träda i kraft den 1 juli 1971.

Föreningsärenden

Föreningen Jönköpings läns taxeringsnämndsordförande

avhöll sitt ordinarie årsmöte måndagen den 1 februari 1971 på Hotell Portalen i Jönköping. Ett 80-tal medlemmar hade samlats, när ordföranden Gustaf Svensson hälsade välkommen.

Vid årsmötet omvaldes den tidigare styrelsen i sin helhet och ordförande även för det kommande året blev således hemmansägaren Gustaf Svensson, Fredriksdal. Övriga ledamöter i styrelsen blev hemmansägaren Eskil Svensson, Gnosjö, förste länsassistenten Alf Andersson, Jönköping, hemmansägaren Åke Haraldsson, Broaryd och fastighetsförvaltaren N G Bjernfalk, Eksjö. Till suppleanter i styrelsen omvaldes lantbrukaren Henry Fransson, Årset och hemmansägaren Gunnar Hultsjö, Hestra.

Till revisorer valdes förste byråinspektören Bengt Lönnborg, Jönköping och byrådirektören Rude Olsson, Jönköping, med länsassistenten Harald Bernerson, Jönköping, som suppleant.

Till ombud vid TOR:s förbundssammanträde utsågs föreningens ordförande med vice ordföranden som ersättare.

Efter årsmötesförhandlingarna höll förste taxeringsintendenten Ivar Hedskog ett anförande om "Förslag till omorganisation av taxeringen i första instans". Bitr taxeringsintendenten Staffan Rosengren informerade om beskattningsreglerna för förmåner av tjänst. Vidare medverkade ordföranden i TOR fögderidirektören Elis Winnermark, som gav en intressant redogörelse för de aktuella arvodesfrågorna.

Föreningen Västmanlands läns taxeringsordförande

avhöll sitt årsmöte den 22 februari 1971 på Stora Hotellet i Västerås under tillslutning av drygt 30-talet medlemmar.

Årsmötet öppnades av godsägaren Erik Schuberth vilken även utsågs att leda förhandlingarna. Efter stadgeenlig föredragning av styrelsens och revisorernas berättelser och sedan styrelsen beviljats ansvarsfrihet för sin verksamhet under 1970 företogs val av styrelseledamöter, revisorer och suppleanter.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:50:25